

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

**PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJOS
IŠVADA
DĖL 2014-02-12 ir 2014-04-02 PAREIŠKĖJO H. K. KREIPIMŪSI DĖL
PROKURORĖS N. P. VEIKSMŲ**

2014 m. liepos 25 d.
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2014 m. birželio 20 d. posėdyje, vykusiame Generalinėje prokuratūroje, dalyvaujant Komisijos nariams Vidai Ramanauskienei (Komisijos pirmininke), Inesai Gulbinienei, Jurgitai Paužaitei-Kulvinskienei, Kaziumi Pėdnyčiaui, Tomui Staniuliui, Gintautui Valickui, sekretoriaujant Monikai Kalinauskienei (Komisijos sekretorė), išnagrinėjusi pareiškėjo H. K. 2014-02-12 ir 2014-04-02 prašymus (kreipimusis),

n u s t a t ė:

Komisijoje buvo gauti ir priimti nagrinėti 2014-02-12 ir 2014-04-02 pareiškėjo H. K. kreipimaisi dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros prokurorės N. P. galimai padarytų pažeidimų. Kreipimuose prašoma ištirti ir nustatyti, ar prokurorės N. P. galimai padaryti pažeidimai, t. y. nutarimo pareiškėjui neišsiuntimas, neprieštarauja Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodeksui (toliau – Kodeksas). Pareiškėjo teigimu, prokurorė N. P. 2012-11-26 priimto nutarimo jam neišsiuntė, nutarimą neva išsiuntė tik 2013-05-09, bet iki šiol nutarimo jis nėra gavęs. Pareiškėjo nuomone, prokurorė užkerta jam kelią tinkamai pasinaudoti teisėmis, apskundžiant prokurorės priimtus nutarimus, nes nežinodamas motyvų, išdėstytų nutarime, jis negali visapusiškai apsiginti. Taip yra vilkinamas tyrimas ir tikimasi sulaukti senaties termino bei įtariamąjį išsukti nuo atsakomybės.

Komisija, siekdama nustatyti ir ištirti pareiškėjo nurodytas aplinkybes, 2014-03-24 raštu Nr. 17.10-558 pavedė Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriui atlikti tyrimą ir surinkti medžiagą apie prašymuose nurodytas aplinkybes, t. y. apie prokurorės N. P. galimai padarytą pažeidimą pareiškėjui pavėluotai išsiunčiant priimtą nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 10-2-585-12. Komisijoje 2014-05-07 gauta Vidaus tyrimų skyriaus surinkta medžiaga kartu su pažyma apie Vidaus tyrimų skyriuje surinktus duomenis pagal H. K. teiginius ir iš Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros gautos baudžiamosios bylos Nr. 10-2-585-12 medžiagos kopija. Remdamasi minėtais dokumentais Komisija vertino pareiškėjo kreipimuose nurodytas aplinkybes tuo aspektu, kiek jos susijusios su galimai padarytais įstatymų pažeidimais, tarnybiniais nusižengimais, prokuroro vardą žeminančiais poelgiais ar kitais Kodekso pažeidimais.

Komisija, išnagrinėjusi kreipimusis, Vidaus tyrimų skyriuje surinktus duomenis pagal H. K. teiginius, baudžiamosios bylos Nr. 10-2-585-12 medžiagą, Komisijos posėdžio metu vienbalsiai nusprendė, kad prokurorė N. P. Kodekso pažeidimo nepadarė.

Iš baudžiamosios bylos medžiagos matyti, kad:

1. 2012-09-12 Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus miesto apylinkės prokuratūroje pagal Vilniaus apygardos teismo 2012-08-24 nutartį pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 10-2-585-12, remiantis gautu H. K. pareiškimu, kuriame informuojama apie galimai suklastotą Lietuvos Raudono

Kryžiaus draugijos įsakymą dėl atlyginimų formavimo Nr. 128, nes jame esantis I. B. parašas yra suklastotas.

2. Atlikus ikiteisminį tyrimą ir apklausus I. B., pastaroji patvirtino, kad minėtą dokumentą Nr. 128 pasirašė ji pati. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Antrojo skyriaus prokurorė N. P., vadovaudamasi Baudžiamojo proceso kodekso 3 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 212 straipsnio 1 punktu, 2012-11-26 priėmė nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, nes nepadaryta nusikalstama veika, numatyta Baudžiamojo kodekso 300 straipsnio 1 dalyje.

3. 2012-11-26 nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą rezoliucinėje dalyje nurodyta įpareigoti Vilniaus apskrities VPK Vilniaus miesto Pirmojo PK NTS pareigūnę G. G. apie šį nutarimą ir jo apskundimo tvarką pranešti suinteresuotiems asmenims (b. l. 42). Byloje yra 2012-11-29 raštas (registracijos Nr. 10-12-S-35060), adresuotas H. K. ir pasirašytas Vilniaus apskrities VPK Vilniaus m. Pirmojo PK NTS Antrojo poskyrio viršininkės V. K. Šiuo raštu H. K. pranešta, kad ikiteisminis tyrimas medžiagoje Nr. 10-2-585-12 Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 2012-11-26 nutarimu yra nutrauktas (b. l. 43).

Baudžiamojo proceso kodekso 214 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad apie ikiteisminio tyrimo nutraukimą pranešama įtariamajam, jo atstovui, gynėjui, nukentėjusiajam, civiliniam ieškovui, civiliniam atsakovui ir jų atstovams išsiunčiant sprendimų nuorašus. Minėto straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad asmeniui pagal kurio pareiškimą, skundą pradėtas ikiteisminis tyrimas, pranešama apie sprendimą nutraukti tyrimą. Šiame ikiteisminiame tyrime pareiškėjas H. K. nebuvo nei nukentėjęsysis, nei civilinis ieškovas ar kitas asmuo, numatytas 214 straipsnio 3 dalyje, todėl skyriaus prokurorė neprivalėjo išsiųsti pareiškėjui nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą nuorašo. Pagal 214 straipsnio 7 dalį numatytas įpareigojimas pranešti tik apie sprendimą nutraukti ikiteisminį tyrimą. Atsižvelgiant į tai, prokurorės N. P. veiksmuose dėl nutarimo neišsiuntimo pažeidimo nenustatyta, prokurorė, vadovaudamasi baudžiamojo proceso nuostatomis, pavedė ikiteisminio tyrimo pareigūnui informuoti pareiškėją apie priimtą proceso sprendimą, apie kurį pareiškėjas ir buvo tinkamai informuotas. Pažymėtina, kad H. K. pranešimai apie tyrimo eigą jo prašymu taip pat buvo išsiųsti 2013-05-09 raštu Nr. 1.10.-(20813)-29031 ir 2014-01-03 raštu Nr. 2.S-(2083)-779.

Komisijoje išnagrinėjus visus gautus duomenis nustatyta, kad:

1. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūroje 2014-02-12 gautas H. K. prašymas (registracijos Nr. 2.AP-1404), kuriuo skundžiamas prokurorės 2012-11-26 nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 10-2-585-12. Pareiškėjas nurodė, kad negavo 2012-11-26 nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą, taip pat nurodė, kad ikiteisminis tyrimas nutrauktas nepagrįstai. Pareiškėjas prašė panaikinti nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, tyrimą atnaujinti ir atlikti jo prašomus tyrimo veiksmus.

2. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūroje 2014-02-18 gautas antras H. K. prašymas (skundas) įvertinti prokurorės veiksmus. Prašyme minimas ikiteisminis tyrimas Nr. 10-2-585-12, nurodoma, kad skyriaus prokurorė tyrimą nutraukė nepagrįstai, prašoma apklausti liudytoją, išreikalauti dokumentus, atlikti kitus veiksmus. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad negavo nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą, prašė įvertinti prokurorės N. P. veiksmus.

3. Pareiškėjo skundai Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūroje buvo išnagrinėti iš esmės, nes pareiškėjas teigė, kad nebuvo informuotas apie procesinio sprendimo priėmimą. Dėl pareiškėjo skundų priimtas procesinis sprendimas – Antrojo skyriaus vyriausiojo prokuroro M. T. pasirašytas 2014-02-25 nutarimas atmesti skundus ir atsisakyti atnaujinti ikiteisminį tyrimą. Šiame nutarime konstatuota, kad pareiškėjas buvo tinkamai informuotas apie proceso sprendimo priėmimą, ir išaiškinta nutarimo apskundimo tvarka. Aukštesniojo prokuroro nutarimo nuorašas pareiškėjo nurodytu korespondencijos adresu buvo išsiųstas 2014-02-26 raštu Nr. 2.S.- (2083)-12445.

4. Nutarimą H. K. apskundė Vilniaus miesto apylinkės teismui. Teismas 2014-04-07 nutartyje nurodė, kad H. K. skundas laikytinas paduotu nesilaikant jo pateikimo procesinių terminų, nes praleistas 20 dienų apskundimo terminas, todėl atsisakė priimti skundą nagrinėti iš esmės. Teismas nutartyje pažymėjo, kad sistemiškai aiškinant BPK 214 straipsnio

nuostatas darytina išvada, kad teisę skusti prokurorų procesinius sprendimus dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo turi tik asmenys, nurodyti BPK 214 straipsnio 3 dalyje, kuriems, prokurorui priėmus nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, yra išsiunčiamas tokio nutarimo nuorašas, t. y. įtariamasis, jo atstovas, gynėjas, nukentėjęsysis, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas, jų atstovai. Iš pateiktos ikiteisminio tyrimo medžiagos matyti, kad pareiškėjas ikiteisminiame tyrime Nr. 10-2-585-12 neturėjo kurio nors iš minėtų proceso dalyvių statuso. H. K. šiame ikiteisminiame tyrime tėra asmuo, pagal kurio pareiškimą ikiteisminis tyrimas pradėtas. Pagal BPK 214 straipsnio 7 dalies nuostatas tokiam asmeniui tik pranešama apie sprendimą nutraukti bylą (procesinio sprendimo nuorašas nesiunčiamas). Toks teisinis reguliavimas suponuoja, kad asmeniui, pagal kurio pareiškimą buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, ir kuris tyrimo eigoje nebuvo kuriuo nors iš BPK 214 straipsnio 3 dalyje nurodytų proceso dalyvių, baudžiamojo proceso įstatymas nesuteikia teisės skusti procesinius sprendimus dėl ikiteisminio tyrimo nutraukimo. Dėl šios priežasties konstatuotina, kad skundas paduotas jame nurodomų procesinių sprendimų apskundimo teisės neturinčio asmens.

5. Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Antrojo skyriaus vyriausiojo prokuroro M. T. 2014-02-25 nutarimas, kuriuo paliktas galioti šio skyriaus prokurorės N. P. 2012-11-26 nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 10-2-585-12 yra galiojantis, be to, teismas nutartyje patvirtino, kad H. K. šiame ikiteisminiame tyrime tebuvo asmuo, pagal kurio pareiškimą ikiteisminis tyrimas pradėtas. Pagal BPK 214 straipsnio 7 dalies nuostatas tokiam asmeniui tik pranešama apie sprendimą nutraukti bylą (procesinio sprendimo nuorašas nesiunčiamas).

Komisija, atlikusi tyrimą, įvertinusi gautą medžiagą ir nustatytas visas faktines aplinkybes, vadovaudamasi Prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų 43, 43.1 punktais

k o n s t a t u o j a,

kad Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros prokurorė N. P. nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Kodekso pažeidimo.

Komisijos pirmininkė

Vida Ramanauskienė

Komisijos nariai:

Inesa Gulbinienė

Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė

Kazys Pėdnyčia

Tomas Staniulis

Gintautas Valickas